

**RADA MIEJSKA**  
w Kunowie

UCHWAŁA Nr ~~XXXIII~~ 1261/05  
Rady Miejskiej w Kunowie  
z dnia ~~18 marca~~ 2005

w sprawie przyjęcia „Planu rozwoju wsi Doły Biskupie”.

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt. 1,8,9,10,12,18,19 i art.18 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001r. Nr 142 z późn. zm.), Rada Miejska w Kunowie uchwała co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „Plan rozwoju wsi Doły Biskupie na lata 2005-2013” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały porucza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Kunów.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem powzięcia.

PRZEWODNICZĄCY  
RADY MIEJSKIEJ w Kunowie

*mgr Krzysztof Rola*

**RADA MIEJSKA**  
w Kunowie

**PLAN**

**ROZWOJU WSI**

**DOŁY BISKUPIE**

**NA LATA 2005 – 2013**

## 1. Położenie

Doły Biskupie to wieś położona w północno – wschodniej części województwa świętokrzyskiego. Ogólna powierzchnia wynosi 802 hektary. Administracyjnie należy do gminy Kunów, powiatu ostrowieckiego. Graniczy z sołectwami: Gębice, Nietulisko Duże, Prawęcín, Kałków, Kotarszyn. Doły Biskupie leżą na pograniczu trzech gmin: Kunów, Pawłów, Waśniów.

## 2. Rys historyczny

Pierwsze wzmianki o miejscowości pojawiły się już w XV wieku. Początkowo wieś podzielona była na dwie części, z których jedna należała do biskupa krakowskiego, a druga, granicząca z Prawęcínem do dziedzica Rafała Michowskiego. W 1485 roku dziedzic Prawęcína sprzedał swoją część Dołów Opatowi i zakonnikom na Śiętym Krzyżu. Wówczas zaczęto nabytą przez klasztor część nazywać Dołami Opacimi, zaś część należącą do biskupa krakowskiego – Dołami Biskupimi. Kazimierz Jagiellończyk na zjeździe w Nowy Korczynie nadał wsi przywileje przysługujące innym wsiom świętokrzyskim. W XVI wieku w części należącej do biskupów funkcjonowały młyny, które korzystały z energii rzeki Świślíny. W 1817 roku Stefan Ulrych wybudował w Dołach Biskupich nowy młyn. Pod koniec XIX wieku własność rodziny Ulrych odkupił Ignacy Kotkowski, który ulepszył stary i wybudował nowe przemysłowe młyny. Przystąpił również do eksploatacji kamienia. W 1895 roku założył przedsiębiorstwo kopalni piaskowca. Rozbudowa kamieniołomów sprzyjała rozwojowi wsi. Przedsiębiorstwo dobrze prosperowało. W 1902 roku rozwijające się przedsięwzięcie odziedziczyła po ojcu Marcelina Gombrowiczowa, dziewięć lat później Gombrowiczowie na terenie osady młynarskiej wybudowali fabrykę tektury, w tym celu założyli spółkę akcyjną, której nadali nazwę „Witulin” od imienia ich syna Witolda.

Tym sposobem późniejszej światowej sławy pisarz, Witold Gombrowicz, ukoronowany został w rodzinnej topografii, a nazwa „Witulin” funkcjonuje w lokalnej społeczności po dzień dzisiejszy.

Dziś fabryka tektury jest zabytkiem, w stanie trwałej ruiny.

### 3. Warunki naturalne

Doły Biskupie i okolice są niezwykle malownicze, charakteryzuje je przepiękny krajobraz. Po obu stronach doliny Świśliny rozciągają się wzgórza z dużą ilością głębokich jarów, wąwozów. Bogactwem miejscowości są bogate pokłady piaskowca i dolomitu (kiedyś istniał kamieniołom).

Znaczna część obszaru ( 328,23 ha) wykorzystywana jest rolniczo. Naturalna roślinność zachowała się na glebach bielcowych w dolinie rzeki.

Duży kompleks leśny ma cechy lasu mieszanego. Rosną w nim sosny, olchy, brzozy, dęby, świerki i jodły, z krzewów: leszczyna, dzika róża, tarnina. Występują różnorodne gatunki roślin chronionych. Rosną tu między innymi przylaszczka, pierwiosnek, bluszcz pospolity. Dolinę rzeki porasta roślinność łąkowa.

Zróżnicowanie środowiska naturalnego wpływa na bogactwo świata zwierząt. Ssaki reprezentowane są przez: samy, jelenie, dziki, lisy, zające, wiewiórki, bobry. Najczęściej występującymi płazami są żaby. Licznie występują gady: żmije, jaszczurki, zaskrońce, padalce. Z pośród ptaków wymienić można: kuropatwy, bażanty, jastrzębie, dzięcioły, sowy, sikorki, jaskółki. W wodzie rzeki Świśliny żyją: szczupaki, okonie, leszcze, liny, płocie, a nawet pstrągi i raki.

Przez Doły Biskupie przepływa rzeka Świślina i dwa małe potoki. Świślina jest rzeką typu górskiego, ma duży spadek i duże różnice przepływu.

### 4. Gospodarka

Gospodarka rolna tradycyjna, opiera się na małych gospodarstwach indywidualnych ( 74 gospodarstwa ). Dominuje głównie uprawa zbóż, ziemniaków, czarnej porzeczki. Cała powierzchnia użytków rolnych wynosi 328ha w tym 312ha – grunty orne, 3ha – łąki i 10ha – pastwiska . Wieś posiada 143 posesje .

#### **Przedsiębiorstwa produkcyjne i usługowe**

W Dołach Biskupich zarejestrowane następujące podmioty gospodarcze :

- \* Trzy sklepy spożywcze,
- \* Zakład Produkcji Wyrobów Betoniarskich,
- \* Przedsiębiorstwo Handlowe „ Baba Jaga ”
- \* Hurtownia K-aja,
- \* Super gaz,
- \* Mini Snack

## **5. Infrastruktura**

### **Drogi**

Do Dołów Biskupich można dojechać zbaczając w Nietulisku z szosy łączącej Ostrowiec ze Starachowicami na drogę lokalną. Wieś ma dobre połączenie z sąsiadującymi miejscowościami Kunowem, Ostrowcem Świętokrzyskim, Starachowicami .

### **Zaopatrzenie w wodę**

Miejscowość posiada sieć wodociagową. Ujęcie wody i przepompownia znajdują się w Dołach Biskupich. Brak jest natomiast sieci odprowadzającej ścieki . Są one gromadzone w szambach i wywożone do oczyszczalni w Kunowie .

### **Zaopatrzenie w gaz**

Doły Biskupie nie mają przyłączenia do sieci gazu ziemnego .

### **Zagospodarowanie odpadów**

Mieszkańcy są wyposażeni w kosze na śmieci, które są odbierane raz w miesiącu i wywożone na wysypisko śmieci znajdujące się na terenie gminy. W miejscowości rozstawione są także pojemniki na plastik i szkło. Wiele posesji posiada kompostowniki. Na placu szkoły znajduje się „puszkojad” do zgniatania puszek .

### **Kultura i oświata**

Wieś posiada szkołę podstawową i przedszkole, filię biblioteki gminnej, Ochotniczą Straż Pożarną .

W 2004r. powstało stowarzyszenie na rzecz rozwoju wsi Doły Biskupie, którego głównym celem jest pomoc wsi i szkole .

Szkoła ma ponad 100-letnią tradycję. Nieprzerwanie od 1902r. uczęszczają do niej uczniowie z Dołów Biskupich i okolicznych miejscowości . Dzięki funduszom pozyskanym z Banku Światowego udało się wyremontować stary budynek i wybudować nowy. Rozpoczął się nowy rozdział w dziejach szkoły . Piękny nowoczesny budynek szkolny i dobrze przygotowane do pracy grono pedagogiczne sprzyjają rozwojowi uczniów . 6 listopada 2004r. szkoła

otrzymała imię słynnego pisarza Witolda Gombrowicza, który związany jest z miejscowością .

Nauczyciele wspólnie z członkami stowarzyszenia prowadzą zajęcia pozalekcyjne w ramach świetlicy. Odbywają się też imprezy kulturalne dla całego środowiska wiejskiego . Szkoła posiada malowniczo położone boisko do piłki nożnej i siatkowej .

## **Mocne i słabe strony Dolów Biskupich**

### **Mocne strony**

1. Walory krajobrazowe
  - zróżnicowana rzeźba terenu,
  - malowniczy krajobraz,
  - rzeka Świślina,
  - bliskość zbiorników wodnych w Brodach i Wiórach,
  - ruiny fabryki tektury,
2. Dobre miejsce do wypoczynku
3. Dobre połączenie z Ostrowcem Św.
4. Powstanie stowarzyszenia na rzecz rozwoju wsi, które stara się pobudzić i zachęcić mieszkańców do większej aktywności
5. Szkoła w centrum wsi , która jest miejscem spotkań oraz życia kulturalnego
5. Czyste środowisko naturalne
6. Związek Witolda Gombrowicza ze wsią
7. Aktywnie działająca szkoła
8. Możliwość korzystania ze środków unijnych

### **Słabe strony**

1. Ucieczka młodzieży ze wsi
2. Słabo rozwinięte rolnictwo
3. Brak gospodarstw ekologicznych
4. Bezrobocie
5. Alkoholizm, który jest zauważalny
6. Mała aktywność mieszkańców zmierzających do wyjścia z marazmu
7. Zły stan techniczny obiektów zabytkowych ( fabryka tektury )
8. Brak usług gastronomicznych
9. Brak miejsc noclegowych

### **Zagrożenia**

1. Wzrost bezrobocia i dalsze ubożenie społeczeństwa
2. Wzrost patologii wśród młodych związany z brakiem pracy
3. Próby likwidacji szkoły
4. Budowa bazy turystycznej w sąsiednich gminach
5. Niestabilność i mała przejrzystość przepisów prawnych

### **Szanse**

1. Zabezpieczenie przed dalszym niszczeniem obiektów zabytkowych i wykorzystanie ich do celów turystyczno – rekreacyjnych
2. Powstanie muzeum Witolda Gombrowicza
3. Zorganizowanie schroniska młodzieżowego w szkole i wyposażenie go w niezbędny sprzęt
4. Współpraca z innymi ośrodkami turystycznymi

### **Zasoby**

#### 1. Elementy wyróżniające Doły Biskupie

##### 1.1 Środowisko naturalne

- zróżnicowanie rzeźby terenu
- malowniczy krajobraz
- rzeka zasobna w ryby
- bliskość zbiornika Wióry
- złoża piaskowca i dolomitów
- wąwozy

##### 1.2 Środowisko kulturowe

- zabytkowa fabryka tektury
- szlak turystyczny i ścieżka rowerowa
- związki Witolda Gombrowicza z Dołami Biskupimi
- aktywnie działająca szkoła
- remiza strażacka
- malowniczo położone boisko szkolne

##### 1.3 Mieszkańcy kapitał społeczny

- organizacje społeczne i OSP , Stowarzyszenie na rzecz rozwoju wsi Doły Biskupie
- rozszerzenie aktywności społeczno wiejskiej
- osoby posiadające podstawy, rozszerzoną wiedzę i umiejętności pozyskiwania środków pozabudżetowych



### Analiza zasobów

Rodzaj zasobu	Opis zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu dla rozwoju wsi		
		Małe	Duże	Wyróżniające wieś
Środowisko przewidywanie położenie				
- walory krajobrazowe	- zróżnicowany, malowniczy krajobraz: dolina rzeki Świśliny, wąwozy			X
- walory klimatu	- dobrze nasłonecznione zbocza doliny Świśliny	X		
- walory szaty roślinnej	- zróżnicowana szata roślinna; lasy		X	
- cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	- złoża piaskowca i dolomitów		X	
- świat zwierzęcy	- bobry, ryby (pstrągi)		X	X
- wody powierzchniowe	- rzeka Świślina		X	
- wody podziemne	- okresowe źródła w dolinie Świsliny	X		
- podłoże i gleby	- less, gleby brunatne, mady, bielice		X	
- kopaliny	- żwir, piaskowiec		X	
- drogi i dostępność komunikacyjna	- bliskość miast Ostrowca, Starachowic, Sanktuarium w Kałkowie			X
Środowisko kulturowe				
- walory architektury wiejskiej	- mało tradycyjnej wiejskiej zabudowy	X		
- walory ukształtowania przestrzeni publicznej	- interesujący obiekt dawnej fabryki tektury			X

<p>Obiekty i tereny</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- działki pod zabudowę mieszkaniową</li> <li>- działki pod domy letniskowe</li> <li>- działki pod zakłady usługowe i przemysłowe</li> <li>- pustostany mieszkaniowe, magazynowe</li> <li>- tradycyjne obiekty gospodarcze</li> <li>- place i miejsca spotkań</li> <li>- miejsca sportu i rekreacji</li> <li>- szlaki turystyczne, ścieżki dydaktyczne</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- działki pod zabudowę rozproszoną</li> <li>- brak</li> <li>- brak</li> <li>- brak</li> <li>- pozostałe ruiny fabryki tektury</li> <li>- remiza, boisko szkolne</li> <li>- boisko sportowe przy szkole</li> <li>- szlak turystyczny, szlak rowerowy</li> </ul>	<p style="text-align: center;">X</p>		<p style="text-align: center;">X</p> <p style="text-align: center;">X</p> <p style="text-align: center;">X</p> <p style="text-align: center;">X</p>
<p>Gospodarka rolnictwo</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- miejsca pracy</li> <li>- zakłady produkcyjne</li> <li>- produkty</li> <li>- gospodarstwa rolne</li> <li>- upraw, hodowle</li> <li>- znane firmy produkcyjne</li> <li>- zakłady usługowe</li> <li>- miejsca noclegowe</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ok. 20</li> <li>- zboża, ziemniaki,</li> <li>- trzoda chlewna</li> <li>- PH „Baba Jaga ”</li> <li>Zakład Produkcji Wyrobów Betoniarских</li> </ul>	<p style="text-align: center;">X</p> <p style="text-align: center;">X</p> <p style="text-align: center;">X</p> <p style="text-align: center;">X</p>		
<p>Mieszkańcy kapitał, społeczny</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- autorytety i znane postacie we wsi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- nauczyciele, liderzy stowarzyszenia,</li> </ul>		<p style="text-align: center;">X</p>	

<ul style="list-style-type: none"><li>- krajanie znani w regionie , w kraju i zagranicą</li><li>- osoby o specyficznj wiedzy i umiejętnościach</li><li>- przedsiębiorcy</li><li>- związki i stowarzyszenia</li><li>- kontakty i współpraca</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- Bogusław Pasternak,</li>       <li>- OSP, Stowarzyszenie na rzecz rozwoju wsi Doły Biskupie</li></ul>			
--	---	--	--	--

**PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ODNOWY WSI  
DOŁY BISKUPIE na okres 2005 – 2007r.**

Kluczowy problem	Odpowiedzi	Propozycja projektu	Czy stać nas na realizację		Hierarc hia
			Organizac yjne	Finanso we	
Co nas najbardziej interesuje ?	Wspólna zabawa. Wspólna praca.	Zorganizowanie świetlicy środowiskowej. Rodzinny festyn sportowo-rekreacyjny. Uporządkowanie terenu pod plac zabaw	Tak	Nie	
Na czym nam najbardziej zależy ?	Wykorzystanie naturalnych walorów miejscowości do rekreacji i wypoczynku	Plac zabaw . Boisko do piłki siatkowej. Zorganizowanie schroniska młodzieżowego.	Tak	Nie	
Co nam najbardziej przeszkadza	Brak funduszy. Brak koordynacji działań organizacji na terenie	Pozyskiwanie funduszy od sponsorów . Wspólne projektowanie działań i wykonywanie .	Tak	Nie	
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Rozwój gospodarczy wsi	Promocja miejscowości w internecie	Tak	Nie	
Co nam przyjdzie najszybciej?	Uporządkowanie terenu pod plac zabaw. Zorganizowanie świetlicy środowiskowej	Zorganizowanie placu zabaw. Utworzenie schroniska młodzieżowego w budynku szkoły.	Tak	Nie	
Jaki projekt zgłosimy do SPO ?		Plac zabaw i boisko .			

## I PLAN ROZWOJU WSI DOŁY BISKUPIE NA LATA 2007 – 2013

1. Cele Co trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję wsi ?	2. Co pomoże osiągnąć cele ?			3. Program rozwoju
	Zasoby Czego użyjemy ?	Atuty. Silne strony i szanse. Co wykorzystamy?	Bariery. Co wyliminujemy. Zagrożenia. Czego unikniemy?	PROJEKTY Co wykonamy?
<b>Tożsamość wsi i wartości życia wiejskiego .</b>				
- Zachowanie tradycyjnych uroczystości - Umocnienie związku wsi z postacią Witolda Gombrowicza - Utrzymywanie kontaktów z poetą Bogusławem Pasternakiem	Budynek i otoczenie szkoły	Współpraca ze sponsorami - dobre miejsce do wypoczynku	- brak środków - brak współpracy	Organizacja imprez o zasięgu lokalnym między innymi święto patrona szkoły, Dzień Dziadka i Babc.
<b>Standard życia</b>				
Zagospodarowanie przestrzeni obiektami rekreacyjno-sportowymi - promowanie wsi	- boisko i bazę szkolną - istniejący szlak turystyczny	- bliskość dużych miast ( Ostrowiec Św., Starachowice ) - aktywność mieszkańców - fundusze pomocowe	- brak funduszy	Urządzenie placu zabaw i boiska sportowego. Utworzenie schroniska młodzieżowego w szkole. Zorganizowanie kawiarenki internetowej
<b>Jakość życia</b>				
- wzbudzenie poczucia jedności i wspólnoty mieszkańców - odbudowanie więzi rodzinnych i międzypokoleniowych	Budynek szkoły	Działania stowarzyszenia	- słaba organizacja mieszkańców - brak motywacji	Organizacja uroczystości szkolnych dla całego środowiska . Utworzenie świetlicy środowiskowej Opracowanie systemu komunikowania się mieszkańców

### Byt

<ul style="list-style-type: none"> <li>- wzrost aktywności mieszkańców wsi</li> <li>- kształtowanie świadomości kulturowej i ekologicznej</li> <li>- zwiększenie liczby turystów</li> <li>- zmiana wizerunku wsi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dobre miejsce wypoczynku</li> <li>- dużo wolnej przestrzeni</li> <li>- baza szkoły</li> <li>- materiały promocyjne</li> <li>- szlak turystyczny</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozwój przedsiębiorczości</li> <li>- fundusze pomocowe</li> <li>- baza rekreacyjno – sportowa</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- upadające rolnictwo</li> <li>- alkoholizm i apatia mieszkańców</li> <li>- wzrost bezrobocia</li> <li>- brak umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach</li> <li>- brak funduszy</li> </ul>	<p>Rozszerzenie działalności szkoły – promocja szkoły. Rozwój turystyki . Promocja wsi .</p>
---	---	---	--	--

***Harmonogram realizacji projektu „ Budowa boiska do piłki koszykowej i placu zabaw ” w Dołach Biskupich .***

1. Wykonanie planu sytuacyjnego – rozplanowanie boiska i placu zabaw .
2. Oczyszczenie terenu ( usunięcie krzewów, zarośli, śmieci ).
3. Niwelacja terenu .
4. Wyznaczenie miejsc na poszczególne urządzenia .
5. Przygotowanie nawierzchni boiska .
6. Montaż poszczególnych urządzeń .

***Harmonogram realizacji projektu „ Utworzenie schroniska młodzieżowego w PSP w Dołach Biskupich ”.***

1. Rejestracja schroniska utworzonego przez stowarzyszenie w KRS .
2. Pozyskanie funduszy na wyposażenie schroniska .
3. Zorganizowanie bazy noclegowej .
4. Wydanie materiałów promocyjnych i nawiązanie współpracy z PTTK .

## ***Harmonogram projektu „Świetlica środowiskowa w Dołach Biskupich”.***

1. Nawiązanie współpracy z Radą Sołecką i OSP w celu uzyskania zgody na wykorzystanie budynku remizy .
2. Uporządkowanie budynku i wyposażenie go .
3. Zorganizowanie wolontariatu do pracy w świetlicy .
4. Opracowanie planu pracy świetlicy uwzględniającego organizację zajęć oraz imprez na rzecz wsi Doły Biskupie .
5. Pozyskanie sponsorów .
6. Nawiązanie współpracy z podobnymi placówkami z terenu powiatu .



***Długoterminowy plan rozwoju wsi  
Doły Biskupie na lata 2007 – 2013r.***

1. Powszechne zaangażowanie mieszkańców w projekty publiczne .
2. Rozwój turystyki – powstanie gospodarstw agroturystycznych .
3. Promocja wsi .
4. Remont i modernizacja budynku dawnej pracowni technicznej i wykorzystanie go do celów rekreacyjno – sportowych .
5. Zorganizowanie ścieżki rowerowej; Doły Biskupie – Prawęcín.
6. Utworzenie ścieżki dydaktycznej; lessowe wąwozy i stary kamieniołóm.